

P A R S VII.
DE
D I U R E T I C I S.

Absolutâ parte tertiâ libri primi, de purgationibus, pergimus ad modum evacuandi vitiosos humores per urinam. Nam etsi per urinam præcipuè humor aquosus, qui ex potu superest, & cum sanguine miscetur, atq; ὀχνηαῖος φησὶς est, evacuetur, & gibba pars Epatis, Renes, Vesica & his inservientia vasa purgentur: attamen etiam per eandem reliqui humores attenuati, in primis serosi, Pituita tenuior, & Biliosus humor evacuari, ac universum genus venosum, & arteriosum purgari potest. Non verò hoc locò silentiò prætereundum, differre Medicamenta urinam cientia & διρητικὰ propriè dicta. Urinam enim cieri quiddam genericū est, & plura sunt, quæ urinam movent. Quædam enim id faciunt, quòd plurimum aquosæ materiæ suppeditant, quæ cum à Renibus attrahitur, simul etiam humores in venis educuntur. Talia sunt vinum album, semina melonum, cucurbitæ, cucumeris, &c. Quædam urinam movent, quòd vim abstergendi humores, qui in renibus & viis ad eos sunt, habent.

Sunt & alia, quæ utrumque præstant, & aquositatem plurimam suppeditant, ac vim abstergendi habent, quales sunt quædam aquæ Thermales. *Διρητικὰ* autem propriè dicta sunt Medicamenta calida & sicca, quæ vim habent incidendi, serosa à sanguine separandi, & humores fundendi, atq; in aquosam substantiam mutandi, de quibus jam nunc in hac septima parte libri secundi agemus. Neque quoties urinam movere oportet, quodlibet ex his competit. Nam in renibus, vesica, & his ministrantibus partibus, si humores crassi evacuandi subsistant, ut Sennertus loquitur, competit solùm *διρητικὰ*. Nam si illa hîc adhibeantur, quæ solùm urinam augent, obstructiones ita auferentur. Ita Hydropicos juvant *διρητικὰ*: quibus si urinam moventia & aquositates simul augentia quis velit propinare, valdè eos læderet. Sic etiam tùm competit *διρητικὰ*, ubi in venoso genere hærent humores crassi: eos enim attenuare & educere valent. Quæ verò solùm urinam movent, aquosam suppeditando materiam, iis cõveniunt

Bb

veniunt

veniunt affectibus, qui ex crassis & adustis humoribus fiunt. Hos enim commixtione aquæ substantiæ, fluidiores reddunt.

Insuper circa hoc auxilii genus diligenter observandum, quòd humor multus, & copiosus per urinam commodè non evacuetur; nam metus est, ne sui copiâ dum ad vias angustas ruit, eas obstruat, & sibi & aliis transitum intercludat. Conve-

niunt etiam minus diuretica calidis & siccis affectibus, ut Febribus, ex calidis humoribus, tabidis, & macie confectis. Diuretica enim calefaciendo & siccando malum auferent. Neq; etiam urinæ provocatio est utilis, si renes, vesica eorundemq; vasa ac viæ exulcerata, vel inflammata sint. Sed ad propositum revertimur, de Sale Succini, tanquam præstantiori Diuretico initium facturi.

CAPUT I.

DE

SALE SUCCINI & QUBUSDAM OLEIS.

INter destillandum Oleum Succini ascendit sal ejus sublimatione, quod seorsim excipiendum.

VIRES ET USUS.

Est efficax Diureticum, quod morbidam illam materiam per urinam excernendam copiosè expellit.

DOSIS.

Agranis 4. 6. 8. vel 10. in aqu. Petrosel.

Oleum succini quomodo destilletur, suo loco dicitur.

DE

OLEO BACCARUM JUNIPERI.

R. Bacc. Junip. q. v. Infunde eas in aquam fontan. suff. adde. si Spiritum simul expetas, parum salis, & fermentando stent in digestionem per v. dies, aliquoties materiam movendo, postea destilla per vesicam, & exibat aqua cum oleo. Separa singula seorsim, aqua aliquoties rectificata, & erit instar Spiritus.

tando stent in digestionem per v. dies, aliquoties materiam movendo, postea destilla per vesicam, & exibat aqua cum oleo. Separa singula seorsim, aqua aliquoties rectificata, & erit instar Spiritus.

VIRES ET USUS.

1. Curat Paralyfin in Aqu. Herb. paralyf.
2. Epilepsiam, Apoplexiam in aqu. Liliorum convallium.
3. Catarrhos in aqu. Betonicæ.
4. Tusses in aqu. Ungul. Caballinæ.
5. Asthma in aqu. Hyssopi.
6. Epati & Lienis confert, in aqu. Epipat. Nobil.
7. Datur in Ictero nigro & flavo, in aqu. Chamomillæ.
8. In Hydrope, in Aqua Endiviæ.
9. In

9. In Calculo Renum & vesicæ, in Aqua Petroselin.
10. Gonorrhæam sistit, in Aqua Rutæ.
11. Menstrua retenta curat, in Aqua Artemis.
12. Fætum emortuum expellit in Aqua Sabinæ.
13. URINAM mirabiliter propellit, ob quod DIURETICUM æstimatur maximum, in aqua Petrosel.
14. Secundinam expellit in aqua Sabinæ.
15. Datur in Colica, Peste, in Aqua Menthæ & Carduibened.
16. Sangvinem mundificat: ergò morbum Gallicum curat, in Aqua Cuscutæ.
17. Scabiem tollit, & aufert in Aqua Fumar.
18. Febres tertianas, & Quartanas, in Aqua Centaurii minoris.
19. Sudorem Anglicum in Aqua Borraginis.
20. Podagram, Gonagram & Chiragram in Aqu. Ivæ Arthetica.

DOSIS.

A gut. v. ad x. in vehiculo convenienti datur intra corpus, externe adhibetur cum unguentis.

DE

OLEO TEREBIN-
THINO.

Oleum ex Terebinthina elicitur:
R. Terebinth. lib. ij. inde Cucur-
bitæ terreæ humiliori, affunde triplum

*aqua. Nonnulli injiciunt silicum con-
tusorum, vel arena lota M. ij. vel ij.
imponunt Alembicum, & destillant
per cineres, vel per arenam atq. exstill-
labit liquor purissimus aqua innatans.
Eundem ignem continua, donec omnis
Spiritus adscendit, quod visu dignosci
potest, & forsitan fiet per horas xij.
Tum muta Recipiens, & exstillabit
oleum flavum; aut si simul excipere
placet, postea separentur. Et Spiritus,
& oleum ab aqua per infundibulum
separentur.*

*Alii Oleum Terebinth. per vesicam
multâ aquâ affusâ, ut in processu de-
stillandi Oleum bacc. junip. dictum est,
destillant.*

VIRES & USUS.

1. Sopit capitis dolores, in Aqua Be-
tonicæ.
2. Pectoris affectus, ut Phtisin
Asthma, Tusim tam antiquam,
quàm recentem, Sputum sangvi-
nolentum (cujus experimenta
multa vidi, & sæpenumerò in
plurimis optimo cum successu
expertus sum) curat, in aqua Sca-
biofæ.
3. Pleurisin, in aq. papav. rhæadis.
4. Epar sangvidum, in aq. Endiviæ.
5. Ventriculum debilem in aqua
Menthæ.
6. Lienis vitia corrigit in aqu. Sco-
lopendrii.
7. URINAM promovet, in aqu. Pe-
troselin.
8. Impe-

Bb 2

8. Impe-

8. Impedit Calculi generationem, in aq. Ononidis.
9. Gonorrhæam sistit, in aqua Agni casti, vel Rutæ.
10. Si quis ex alto ceciderit, hujus olei usû levamen sentiet in aqua flor. Tilæ.
11. Alvum movet, in aqua Malvæ.
12. Colicæ confert, in aqua Carvi.
13. Arthriticas passiones lenit, ex aqua Ivæ arthetica.
14. In casu, Ictû, Punctione, ulceribus veteribus, & novis rectè datur in aqua Veronicæ.

DOSIS.

A gut. v. ad x. in prædictis vehiculis intra corpus. Extrâ unguentis admiscetur, vel per se externè adbibetur illineudo in sequentibus morbis.

USUS EJUS AD EXTRA.

1. In ulceribus malignis, corrodentibus, Cancrosis, Lupo &c. præstantissimum est Medicamentum.
2. Contra impetigines.
3. Purgat & mundificat Ulcera vetera, Apostemata, Vulnera, vix dici potest, quàm his sit singulare Remedium,
4. Tumores tollit confestim.
5. Usus præstantissimus in ulceribus mammillarum, Fistulis.
6. Omnes Tumores, contusiones, Dolores, illius usû externò tolluntur.
7. Membris Paralyticis confert.
8. Apoplecticos adjuvat.
9. Auditum amissum reparat gossipio instillatum, & auribus inditum, quod sæpius probavi.
10. Ventriculorum confortat.
11. Colicos dolores sedat.
12. Nervis mirè auxiliatur.
13. Arthriticis passionibus, Contracturis, & id genus aliis morbis confert.
14. Fissuras labiorum, manuumq; item Scabiem, quacunque corporis parte, perfectè sanat.

CAPUT II.

DE

OLEO FOENICULI, & ALIIS DIURETICIS.

Destillatio Olei Fœniculi sequenti modò perficitur.

R. Semin. Fenic. lib. ij. parum contusi, infunde in aqu. fontanam nonnihil tepidam, adde Salis communis ℥ij.

Tartari ℥j. stent in digestionem per aliquot dies. Hinc adde adhuc salis ℥j. & destilla per vesicam recto ignis regimine. Postea separa Oleum ab aquâ.

VIRES & USUS.

1. Ad

1. Ad capitis morbos confert, in aqu. Beton.
2. Confortat miraculosè Memoriam & cerebrum, in aqua Liliorum convall.
3. Vertiginem tollit, in aqu. Carvi.
4. Epilepsiæ, Maniæ, Apoplexiæ est præstans Medicamentum, in aqu. Herb. paralyf.
5. In Ophthalmia, ut & Macula, Conglutinatione, Pano, Debilitateq; visûs sanandâ, primas tenet partes, in aqua Euphrasiæ.
6. Auditum amissum reddit, in aqua flor. Tiliarum.
7. Tussi, Asthmati, Pleurisi, Sputo sanguinolento mirè confert, si rotulis vel Morsulis pectoralibus immisceas, ut experientiâ didici, vel in aqu. Veronicæ exhibeas.
8. Confortando Cor auget lætitiâ, & impedit ejus Palpitationem, in aqua Borriginis.
9. Ardorem Stomachi sopit, in aqua Violarum.
10. Ventriculo est arcanum, in aqu. Mentæ.
11. In omnibus affectibus Epatis utilissimè datur, in aqu. Endiviæ vel Epat. nobilis.
12. In Hydrope, Tympanite, Anasarca, in aqua Sisymbrii aquatici.
13. In Ictero flavo & nigro, in aqua Chamomillæ.
14. Lienis oppilationes curat, item Melancholiam, Hypochondriacam in aqu. Scolopendriæ.
15. Ruûs, Flatus, Dolores dorfi adimit, in aqu. Cymini.
16. URINAM CIENDO calculum auferit, in aqua Ononidis.
17. Cruentæ urinæ confert, in aqua Sangvisorb.
18. Ischuriæ, Dysuriæ, & Stranguriæ opitulatur, in aqua Malvæ.
19. Sperma & virilitatem auget, in Vino Malvatico.
20. Lactis copiam promovet, in aqu. Anisi.
21. Colicas & Arthriticas passiones funditùs extirpat, in aqua Ivæ Arthriticæ.
22. Sudorem promovet in aqua florum Sambuci.
23. Et hominem usq; ad vitæ terminum sanum, atque incolumem conservat.

DOSIS.

Datur à gut. v. ad x. in predictis aquis, brodio carnis, morsulis, rotulis, vel Syrupis, vel Conservis, &c.

USUS EXTERNUS.

1. Vertici & Naribus illitum Catarrhos suspendit, Memoriam & caput confortando.
2. Sic quoq; rubedini Nasi, Pustulisq; faciei confert.
3. Oculorum affectus, cujuscunq; generis sint, curat.
4. Dentium dolores, cum dolenti denti cum gossipio inditur, sedat.
5. Eodem modò quoque Auditus reparatur.

Bb 3

6. Ven-

6. Ventriculi concoctionem promovet.

7. Colicæ Flatibus, Ructibusq; confert.

8. Dolores dorsi, Renumq; obstructions curat.

9. Tumores, Apostemata, Contusiones sanat.

10. Iis, qui Apoplexiâ, Paralyfi, affectibusq; Arthriticis laborant, optimè convenit.

11. Pectore quando illinitur, Sputum promovet, Tussim lenit, Asthma aufert & Phthisi opitulatur.

Externè vel solùm partibus affectis illinitur, vel aliis unguentis admixtū adhibetur.

His meritò & jure optimo accensetur, Viri Clarissimi & Experientissimi, Dn. Doctoris Hermanni Conerdigni, Medici & Practici olim celeberrimi in Saxonia, Aqua Cynosbaticum Vino Malvatico, quod ita paratur.

R. *Fruet. Cynosbat. cum nucleis q. v*
Contunde & affunde vini malvat. q. s.
macerentur per triduum, aliquoties indies agitando; post destillentur per Balneum, & fiet Aqua omnium præstantissima

S. Hagenbuten Wasser.

Valet ad Calculum, alternis diebus ve-

speri cubitum ituro Cochleari uno vel ij. pota cum aqua diuretica.

ALIUD DIURETICUM.

R. *Magister. oculor. cancr. g. vij.*

Salis absinth.

Fraxin. an. gr. iij.

Succin. volatit. gr. iiij.

M. F. *pulvis S. Tretb Pülverlein.*

VEL:

R. *Sem. Dauc. Cretic. ℥ij.*

Cinamom.

Spica an. ℥j.

M. F. *Pulvis.*

VEL:

R. *Spirit. Ebul. ℥ss.*

Tartari ℥j.

Aqu. Petroselin.

Asfang.

Fenicul. ana ℥j.

Magister. 69. ℥i.

M. F. *haustus.*

ALITER:

R. *Salis cicbor. gr. vij.*

genist.

Corticum ovar. an. gr. ix.

Misce.

VEL:

R. *agu. alkekeng.*

Ononid. ana ℥iss.

Spirit. terebinth. ℥ss.

Salis.

Ol. ana gutt. ij.

Misce.

CAPUT

CAPUT III.

DE
SPIRITU DESTILLATO DIURETICO.

Hic paratur modo qui præsto sequitur.

R. Rad. Vincetox.

Valerian.

Pimpinell. an. unc. j.

Liquiriz.

Beton.

Capill. ♀ris ana M. j.

Sem. bardan.

Fenic.

Milii Solis,

Anisi,

Cuscute,

Baccar. junip ana ℥ij.

Fruct. alkekeng. numero x.

Flor. geniste p. ij.

Vini albi. q. s.

Destillentur secundum artem.

VIRES ET USUS.

Est Efficax Diureticum, quod morbidam illam materiam excernit, per vesicæ & Renum meatûs urinam movendo.

DOSIS.

Datur à cochleari j. ad duo vel plura, prout morbus requirit.

OBSERVATIO.

Diuretica non nisi evacuato corpore usurpanda, quia cruditates se-

cum ferunt ad venas, undè obstructions, & putredines fiunt.

Quando in universo corpore, vel circa Epar multi humores pravi hærent, prius per alvum est instituenda purgatio, postea per digestiōem. Sic quoque in initio morbi vix Diuretica conveniunt. Nam cum in initio morbi materia sit plerunq; copiosior, quæ utiliter per urinam evacuari non potest: commodum est differre hæc Medicamenta, donec materia nonnihil minuta sit.

TINCTURA DIURETICA ET
APERITIVA:

R. Tartari acidi pulveris.

Tartari Ⓞlat. an. ℥iſſ.

adde

Spirit. ♀. correct.

Vini rectificat. ad ℥ij ℥ij.

Ⓞli.

Ⓞlis ana ℥j.

Infunde hæc omnia mixtim in vitro benè munito, stent in digestionem per tres Septimanas, decanta & filtra.

Dosis gutt. xx in ∇ cochlear. Centaur. min. raphan.

PARS